

Haftalık Ekonomi Bülteni

İSTANBUL
NİŞANTAŞI
UNIVERSITY
NEW

FEPAM
FİNANS, EKONOMİ VE POLİTİKA
ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

NEW

NİŞANTAŞI
EĞİTİM
VAKFI

NİSAN

12.04.2025

TÜRKİYE

TÜRKİYE’NİN 5 YILLIK KREDİ RİSK PRİMİ 337 PUAN SEVİYESİNE GERİLEDİ

Türkiye’nin 5 yıllık kredi risk primi (CDS), 40 baz puan düşerek 337 puana geriledi. Risk priminin gerilemesinde Amerika Başkanı Donald Trump’ın gümrük tarifeleri için uygulamanın 90 gün erteleneceği açıklaması etkili oldu. Türkiye’nin, Trump’ın açıkladığı az gümrük vergisi artışı sonrası bu sürecin önemli kazananlarından birisi olması bekleniyor. Özellikle petrol fiyatlarındaki gerilemenin ülkenin enflasyonunun gerilemesinde etkili olması yüksek ihtimal olarak görülüyor.

TÜRKİYE’DE SANAYİ ÜRETİMİ ŞUBAT AYINDA AYLIK BAZDA %1,6 ORANINDA AZALDI

Türkiye’de sanayi üretim endeksi Şubat ayında aylık bazda %1,6, yıllık bazda %1,9 oranında azalış gösterdi. Sanayinin alt sektörlerine bakıldığında madencilik ve taş ocağı sektöründeki üretimin geçen yılın aynı dönemine göre %5,8 oranında azaldığı görülürken, imalat sanayi üretiminin %2,5 oranında azaldığı görüldü. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörünün üretiminin ise %8,5 oranında arttığı açıklandı. Sanayi üretiminde azalmanın arkasında bayram nedeniyle üretimin durması ve yüksek faiz politikasının yarattığı nakit sıkıntısının yattığı düşünülüyor.

YURT İÇİ YERLEŞİKLERİN DÖVİZ MEVDUATI 3,3 MİLYAR DOLAR ARTIŞ GÖSTERDİ

Yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış veriye göre 3,3 milyar dolar artış gösterdi. Bu artışla birlikte son üç haftada döviz mevduatındaki artış 8,8 milyar dolara ulaştı. Döviz mevduatlarında yaşanan artışın arkasında tüzel kişilerin dövize olan talep artışı etkili oldu. Tüzel kişilerin parite etkisinden arındırılmış döviz mevduatları 2,8 milyar dolar artış gösterdi. İlgili dönemde gerçek kişilerin döviz mevduatları ise 503 milyon dolar arttı. USD-TL seviyesinin sabit kalması döviz kredisine olan talebin artmasında etkili oluyor.

TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE PERAKENDE SATIŞ HACMİ ŞUBAT AYINDA AYLIK BAZDA %1,1 ORANINDA ARTTI

Türkiye'de perakende satış hacmi Şubat ayında aylık bazda %1,1 oranında artarken, yıllık bazda %12,2 oranında artış gösterdi. Bu gelen veriyle birlikte perakende satış hacmi son yedi ayın en düşük seviyesini görmüş oldu. TÜİK verilerine göre ticaret satış hacmi ise yıllık bazda %6,5 oranında artış gösterdi. Perakende satışlar 2023 yılında zirveyi gördükten sonra uygulanmaya başlanan sıkı para politikaları sonucunda gerilemeye başlamıştı. Gelen veriyle birlikte bu gerilemenin zirve yaptığı görüldü.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK KORUMACILIK ÖNLEMLERİNİ ELEŞTİRDİ

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 2024 yılında 3 bin 300'den fazla ticaret kısıtlaması olduğunu söylerken, küresel kriz öncesinde bu kısıtlamanın 11 kat daha az olduğunu sözlerine ekledi. Korumacılık gibi politikaların ülkelerin ekonomilerinin dinamiklerine zarar verebileceğini belirten Şimşek, çözümün güçlü yapısal politikalarda olduğunu iletti. Trump, bir süre önce vergilerde artışa giderek küreselleşmeye karşı büyük bir adım atmıştı.

TÜRKİYE'NİN ENFLASYON BEKLENTİSİ YILLIK BAZDA %25,56 SEVİYESİNE YÜKSELDİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB) piyasa katılımcıları anketine göre piyasanın bir yıllık enflasyon beklentisi %24,55 seviyesinden %25,56 seviyesine yükseldi. Katılımcıların cari yıl sonu enflasyon beklentisi de %28,04 seviyesinden %29,98 seviyesine çıktı. Piyasa katılımcılarının ay sonu faiz beklentisi de %42,33 seviyesinden %46 seviyesine ulaştı. Katılımcıların USD-TL beklentisi de olumsuz yönde arttı. Küresel piyasalardaki belirsizlik ve yüksek faize karşın düşmeyen enflasyon bu durumun temel nedeni olarak görülüyor.

AVRUPA

AVRUPA BİRLİĞİ AMERİKA'YA YÖNELİK ALINAN VERGİ KARARINI ERTELEDİ

Avrupa Birliği, Amerika'nın gümrük vergisi kararını 90 gün ertelemesinin ardından uygulama kararı aldıklarını açıkladı. Gümrük vergisi artış kararını ertelediklerini açıkladı. AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, alınan karar sonucunda gümrük vergisi artışını ertelediklerini açıklarken, daha güçlü hazırlıklar yaptıklarını belirtti. Bu duruma karşın Amerika'nın çelik üretimine yönelik aldığı kararlara karşın atılacak adımların 15 Nisan itibarıyla başlaması bekleniyor.

ALMANYA'DA YILLIK ENFLASYON MART AYINDA %2,2 ORANINDA ARTIŞ GÖSTERDİ

Almanya'da yıllık enflasyon Mart ayında yıllık bazda %2,2 oranında artış gösterdi. Gelen bu veriyle birlikte enflasyon Kasım ayından sonraki en düşük seviyesine gerilemiş oldu. Almanya'da enflasyonun gerilemesinde enerji fiyatlarındaki gerileme etkili oldu. Ukrayna-Rusya savaşı sonrası artan enerji fiyatları Almanya'da enflasyonun artışında temel yapı taşı olmuştu. Enerji fiyatlarının azalması olumlu karşılanırsa da gıda fiyatlarının enflasyondan yüksek seyretmesi olumsuz görüşlerin de artmasına neden oldu.

ALMANYA'DA SANAYİ ÜRETİMİ ŞUBAT AYINDA %1,5 ORANINDA AZALDI

Almanya'da sanayi üretimi Şubat ayında bir önceki aya göre %1,3 oranında azaldı. Ocak ayında sanayi üretimi %2 oranında artış göstermişti. Enerji ve inşaat hariç sanayi üretimi ise %0,5 oranında azaldı. İlgili ayda ara malı üretimi %0,4 oranında azalırken, sermaye malı üretimi %2 oranında artış gösterdi. Üretim, tüketim mallarında %3 oranında azalırken, inşaat sektöründe %3,2 oranında azaldı. Almanya'da sanayi üretiminde resesyonun henüz aşılamaması etkili oldu.

AMERİKA

DONALD TRUMP TARİFE KARARIYLA DÜNYA'NIN HEYECANLI BİR HAL ALDIĞINI AÇIKLADI

Amerika Başkanı Donald Trump, tarife politikasında iyi yönde adımlar attıklarını açıklarken yeni durumun Amerika ve Dünya açısından oldukça heyecanlı olduğunu belirtti. Trump, alınan vergi kararına misilleme açıklamayan ülkelere 90 günlük vergi erteleme kararı verdiklerini söylerken kendisine karşılık veren ülkelere yönelik daha ciddi adımlar atılacağını sinyallerini verdi. İlerleyen dönemlerde Amerika'nın tarife vergilerinde yeni artışlar gerçekleştirmesi bekleniyor.

NEW YORK FED BAŞKANI FAİZLERİN BİR SÜRE DAHA BU SEVİYEDE TUTULACAĞINI SÖYLEDİ

New York FED Başkanı John Williams faizin bir süre daha bu seviyelerde sabit kalacağını söylerken ekonomik büyümenin bu senenin sonuna doğru %1'in altına gerileyebileceğini buna karşın enflasyonda da artış riskinin yüksek olduğunu belirtti. Tarifeler sonucunda istihdamda da azalma ihtimalinin yükseldiğini ekleyen Williams, Amerika ekonomisine yönelik olumsuz beklentilerin artışının sağlam temellere dayandığını belirtti. Trump, bir süre önce birçok ülkeye ciddi seviyede tarife artışı açıklamıştı.

AMERİKA'DA TÜKETİCİ GÜVENİ NİSAN AYINDA 50,8 SEVİYESİNE GERİLEDİ

Amerika'da tüketici güveni Nisan ayında 50,8 seviyesine gerileyerek Haziran 2022 tarihinden bugüne en düşük seviyesine gerilemiş oldu. Tüketici güveni piyasa beklentisinin de altında açıklanırken mevcut duruma yönelik finansal beklentiler endeksi de 7,3 puan azalarak 56,5 seviyesine geriledi. İlgili dönemde kısa vadeli enflasyon beklentisi de %5 seviyesinden %6,7 seviyesine yükselerek 1981 senesinden sonraki en yüksek enflasyon beklentisi olarak kayıtlara geçti. Tüketici güveninin gerilemesinde ticaret savaşı riskli etkili oldu.

KÜRESEL GELİŞMELER

ÇİN HÜKÜMETİ AMERİKA'YA YÖNELİK VERGİ TARİFESİNİ %145 ORANINDA ARTTIRDI

Amerika'nın Çin'e yönelik uygulanan gümrük vergisini %145'e yükseltmesinin ardından Çin hükümeti Amerika'ya yönelik uygulanan gümrük vergisinin %125 seviyesine çıkarıldığını açıkladı. Çin Maliye Bakanlığı alınan gümrük vergisi artışının tamamen alınan karara yönelik olduğunu belirtirken yeni adımlar gelmediği taktirde vergilerin bu seviyede kalacağını açıkladı. Çin Ticaret Bakanlığı, Amerika'nın aldığı vergi kararını Dünya Ticaret Örgütüne şikayet etmişti.

ONS ALTIN FİYATI %2,8 ORANINDA ARTARAK YENİ ZİRVESİNİ GÖRDÜ

Amerika Başkanı Donald Trump'ın açıkladığı gümrük vergisi artışları ve bu karara misilleme amaçlı alınan kararlar sonucunda altının ons fiyatı %2,8 oranında artarak 3 bin 174,74 dolara ulaşarak rekor tazeledi. Altının ons fiyatı bu gelen veriyle birlikte iki günde yaklaşık %6 oranında artmış oldu. Altın bu seviyeye yükselmesinin ardından yıllık bazda %36 oranında artış göstermiş oldu. Piyasada belirsizliğin arttığı dönemlerde görülen altının ilerleyen dönemde de belirsizliklerin artışına paralel olarak yeni zirvelerini görmesi bekleniyor.

ÇİN'DE TÜKETİCİ FİYATLARI MART AYINDA YILLIK BAZDA %0,1 ORANINDA AZALDI

Çin'de tüketici fiyatları Mart ayında yıllık bazda %0,1 oranında azaldı. Bu gelen veriyle birlikte Çin ekonomisi iki ay üst üste deflasyonist bölgede kalmaya devam etti. Volatil gıda ve yakıt fiyatlarını hariç tutarak hesaplanan çekirdek enflasyon %0,5 oranında artsa da enflasyonun genelinde artışa etki etmemiş oldu. Üretici fiyatları da aynı dönemde yıllık bazda %2,5 oranında geriledi. Bu gelen veriyle birlikte ÜFE'de Mart ayı değeri Kasım değerinin altına gerilemiş oldu. İlerleyen aylarda fiyatların artması bekleniyor.